

Saksbehandler:
Monika Sundt

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

Dato og referanse:
21. desember 2020

Org nr: 919 902 310 mva
Bank: 4270 18 38658
M post@revisjonmidt norge.no
T +47 907 30 300

KUNDEBREV NR. 3

BUDSJETT, REGNSKAP MM FOR KIRKELIGE FELLESRÅD OG MENIGHETSRÅD/SOKN

Bakgrunnen for dette kundebrevet er erfaringer vi som revisor har gjort oss gjennom revisjon av regnskapene for kirkelige fellesråd og menighetsråd. Vi gjør oppmerksomme på at brevet omhandler bestemmelsene som gjelder for regnskapet for 2020. Vi vil komme tilbake til endringen som kommer i forbindelse med ny forskrift senere. Ny forskrift gjelder for regnskapet for 2021.

Sentrale bestemmelser

Budsjett- og regnskapsbestemmelsene for kirkelige fellesråd og menighetsråd følger av forskrift om økonomiforvaltningen for kirkelige fellesråd og menighetsråd i Den norske kirke.

Forskriften er basert på de regnskapsprinsipper som følger av den kommunale budsjett- og regnskapsforskriften.

Økonomiplan

Det skal etter § 3 i forskriften en gang i året vedtas en rullerende økonomiplan for fellesrådet/menighetsrådet. Økonomiplanen skal omfatte minst de fire neste budsjettårene. Den skal omfatte hele rådets virksomhet og gi en realistisk oversikt over inntekter og utgifter i planperioden.

Årsbudsjett

Årsbudsjettet er ettårig og er en bindende plan for rådets forventede inntekter og utgifter for budsjettåret. Årsbudsjettet skal vedtas innen årets begynnelse, eller senest innen 1 måned etter at kommunens bevilgning er kjent.

Årsbudsjettet skal stilles opp på en oversiktlig måte og i samsvar med oppstillingskravene i forskriftens vedlegg 1A og 1B. Årsbudsjettet skal vise beløp for det år budsjettet gjelder for, det foregående budsjettår og det sist avlagte årsregnskap. Oppstillingskravene er med som vedlegg til kundebrevet.

Det skal vedtas separate drifts- og investeringsbudsjett dersom det skal foretas investeringer i budsjettåret. Både drifts- og investeringsbudsjettet skal settes opp i balanse.

Årsbudsjettet skal til enhver tid være realistisk. Rådet er ansvarlig for at det skal foretas endringer i årsbudsjettet når dette antas påkrevd. Det vil si at når budsjettet av ulike årsaker ikke lengre er realistisk, skal rådet foreta budsjettendringer.

Budsjettendringer skal beløpsfestes og budsjettendringene skal også vedtas i balanse.

Årsregnskap

Det skal for hvert kalenderår utarbeides årsregnskap og årsrapport.

Årsregnskapet skal bestå av et driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap og noteopplysninger.

I årsrapporten skal det gis opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme fellelrådets/menighetsrådets økonomiske stilling og resultat av virksomheten, samt om andre forhold av vesentlig betydning for virksomheten.

Drifts- og investeringsregnskapet skal stilles opp i henhold til vedlegg 2A og 2B til forskriften (vedlagt). Disse skal vise regnskapstall på samme detaljeringsnivå som årsbudsjettet. Oppstillingene skal vise beløp for vedkommende års regnskap, årsbudsjett og sist avlagte årsregnskap.

Balanseregnskapet skal stilles opp i henhold til vedlegg 3 til forskriften (vedlagt). Denne skal vise beløp for årets regnskap og for sist avlagte årsregnskap.

Regnskapet skal være framlagt innen 15. februar i året etter regnskapsåret. Årsregnskapet og årsrapport vedtas av rådet. De skal vedtas i samme møte. Årsregnskapet og årsrapporten underskrives av rådets leder og daglig leder(kirkeverge) og skal legges fram for revisor innen 1 mars.

Det er altså rådet selv og daglig leder som er ansvarlig for at regnskapet er satt opp i henhold til gjeldende krav.

Noter

Årsregnskapet skal ifølge forskriften § 5-4 inneholde følgende noter:

1. Det skal gis en redegjørelse for hvordan rådets pensjonsforpliktelser er dekket.
2. Aksjer og andeler i selskaper som er ført opp som anleggsmidler skal spesifiseres etter selskap. Det skal opplyses om balanseført verdi, eventuelt markedsverdi og eierandel i hvert selskap.
3. Det skal gis en spesifisering over samlede avsetninger og bruk av avsetninger i regnskapsåret, samlet og for den enkelte fondstype.
4. Det skal gis en sammenfattende oversikt over transaksjoner som er ført mot kapitalkontoen i løpet av regnskapsåret.

I den nye forskriften om økonomiforvaltning i sokn i Den norske kirke er det følgende krav til noter:

§ 16. Noter til årsregnskapet

I årsregnskapet skal det gis følgende tilleggsopplysninger i noter så langt opplysningene er aktuelle, med tydelige henvisninger til hvilke elementer i årsregnskapet de knytter seg til:

- Det skal opplyses om forutsetninger(øremerkning) for tilskudd fra kommunen samt om verdien av kommunal tjenesteyting.
- Det skal gis en redegjørelse for pensjonsordning og pensjonsleverandør. Det skal som et minimum opplyses om brutto påløpt pensjonsforpliktelse, pensjonsmidler og netto pensjonsforpliktelse.
- For hver gruppe av varige driftsmidler skal det opplyses om avskrivningsperioder. For hver gruppe av varige driftsmidler skal det også opplyses om balanseført verdi ved inngangen av året, årets tilgang, avgang, avskrivninger, nedskrivninger og eventuelle reverseringer av nedskrivninger, og balanseført verdi ved utgangen av året.
- Aksjer og andeler i selskaper som er ført opp som anleggsmidler skal spesifiseres etter selskap. Det skal opplyses om balanseført verdi, eventuell markedsverdi og eierandel i hvert selskap.
- Det skal gis en spesifisering over samlede avsetninger og bruk av avsetninger i regnskapsåret, samt for den enkelte fondstype.
- Det skal opplyses om foretatte strykninger av vedtatte avsetninger/bruk av fond, overføring drift/investering samt inndekning av merforbruk, jfr § 17.
- Det skal gis en sammenfattende oversikt over transaksjoner som er ført mot kapitalkontoen i løpet av regnskapsåret.

- Det skal opplyses om ytelser til daglig leder i virksomheten og de samlede ytelsene til valgte medlemmer i det øverste organet.
- I forbindelse med sammenslåing av sokn og organ for sokn på kommunenivå, skal det gis opplysninger i siste årsregnskap og interne mellomværende med sokn og organ for sokn som slås sammen spesifisert for omløpsmidler, anleggsmidler og kortsiktig og langsiktig gjeld. I første årsregnskap i nye sokn og organ for sokn på kommunenivå gis informasjon om etableringen av åpningsbalansen, herunder forskjellen mellom balanseverdier i de gamle sokn og organ for sokn per 31. desember foregående regnskapsår og åpningsbalansen.
- Det skal også gis noteopplysninger om andre forhold dersom opplysningene ikke framgår av årsregnskapet for øvrig og er vesentlige for vurderingen av den økonomiske utviklingen og stillingen.

Notene skal nummereres. Og i oppstillingene i årsregnskapet skal det så langt som mulig gis henvisninger fra regnskapsposter til tilhørende noter.

Revisjonen har tidligere vist til kravene for noter i KRS nr. 6 og bedt om at aktuelle noter i denne også har blitt utarbeidet. KRS nr. 6 er nå opphevet. Selv om de nye notekravene gjelder først for regnskapet for 2021 anbefaler vi at disse notene utarbeides allerede for regnskapet for 2020.

Avsetning til og bruk av disposisjonsfond/frie fond

Både avsetning og bruk av disposisjonsfond skal være i henhold til budsjett. Unntaket er om det må foretas strykninger i forbindelse med merforbruk, se nedenfor om strykningsreglene.

Avsetning til bundne fond

Avsetning til bundne fond kan bare gjøres av eksterne midler, dvs. mottatte midler til bestemte formål fra eksterne aktør.

Strykninger

Dersom driftsregnskapet ved regnskapsavslutningen viser seg å gi et regnskapsmessig merforbruk, skal dette reduseres ved å:

1. Stryke eventuelle budsjetterte overføringer fra driftsregnskapet til finansiering av utgifter i årets investeringsregnskap.
2. Stryke eventuelle avsetninger til ubundne fond.
3. Stryke budsjettert inndekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk.

Strykninger gjennomføres til resultatet er blitt kr 0 eller til at merforbruket er redusert så mye det kan. Strykninger av budsjettert inndekning av tidligere års merforbruk kan først skje når strykninger etter pkt. 1 og 2 er gjennomført.

Unntatt fra strykningsbestemmelsene er avsetninger til bundne fond.

Oversending av dokumentasjon i forbindelse med revisjon

I forbindelse med revisjon av regnskapene ønsker vi tilsendt følgende:

- Innkallinger og protokoller fra møter i fellesrådet/menighetsrådet (disse kan sendes oss løpende i løpet av året).
- Vedtatt driftsbudsjett og investeringsbudsjett og eventuelle vedtatte budsjettjusteringer
- Underskrevet årsregnskap og årsmelding/årsberetning når disse er vedtatte.
- Protokoll fra møtet hvor regnskap og årsberetning er vedtatt.

Vedlegg 1A

		Budsjettskjema – Driftsbudsjettet	Budsjett (år t)	Budsjett (år t-1)	Regnskap (år t-2)
		<i>Inntekter</i>			
1	600–659	Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter			
2	660–679	Salg av driftsmidler/fast eiendom			
3	700–789	Refusjoner/overføringer			
4	790	Kalk. inntekt ved komm. tj.ytingsavtale			
5	800–829	Statlige tilskudd			
6	830–839	Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune			
7	840–859	Tilskudd fra fellesråd/menighetsråd			
8	860–879	Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler			
9		<i>Sum driftsinntekter</i>	Sum (L1:L8)		
		<i>Utgifter</i>			
10	010–099	Lønn og sosiale utgifter			
11	100–299	Kjøp av varer og tjenester			
12	300–389 +429	Refusjoner/overføringer			
13	390	Kalk. utg. ved komm. tj.ytingsavtale			
14	400–479 ekskl. 429	Tilskudd og gaver			
15		<i>Sum driftsutgifter:</i>	Sum (L10:L14)		
16		<i>Brutto driftsresultat:</i>	(L9 – L15)		
17	900–909	Renteinntekter og utbytte			
18	920–929	Mottatte avdrag på utlån			
19	500–509	Renteutgifter og låneomkostn.			

		Budsjettskjema – Driftsbudsjettet	Budsjett (år t)	Budsjett (år t-1)	Regnskap (år t-2)
20	510–519	Avdrag på lån			
21	520–529	Utlån, kjøp av aksje, andeler o.l.			
22		<i>Netto finansinntekter/-utgifter</i>	Sum (L17 + L18 – L19 – L20 – L21)		
23	590	Avskrivninger			
24	990	Motpost avskrivninger			
25		<i>Netto driftsresultat</i>	Sum (L16 + L22 – L23 + L24)		
		<i>Interne finansieringstransaksjoner:</i>			
26	930	Bruk av udisponert fra tidl. år (overskudd)			
27	940–949	Bruk av disposisjonsfond			
28	950–959	Bruk av bundne fond			
29		<i>Sum bruk av avsetninger</i>	Sum (L26:L28)		
30	530	Avsatt til dekning fra tidligere år (underskudd)			
31	540–549	Avsatt til disposisjonsfond			
32	550–559	Avsatt til bundne fond			
33	570	Overført til investeringsbudsjettet			
34		<i>Sum avsetninger</i>	Sum (L30:L33)		
		MERFORBRUK/MINDREFORBRUK = 0	L25 + L29 – L34		

0 Endret ved [forskrifter 22 des 2009 nr. 1905](#) (i kraft 1 jan 2010), [13 des 2012 nr. 1412](#) (i kraft 1 jan 2013).

Vedlegg 1B

		Budsjettskjema – Investeringsbudsjettet	Budsjett (år t)	Budsjett (år t-1)	Regnskap (år t-2)
1	010– 389 + 429	Investeringer i anleggsmidler			
2	390	Kalk. utgift ved komm. tj.ytingsavtale			
3	500– 509	Renteutgifter, låneomkostninger			
4	510– 519	Avdrag på lån			
5	520– 529	Utlån, kjøp av aksjer, andeler o.l.			
6	530– 559	Avsetninger			
7		<i>Årets finansieringsbehov</i>	Sum (L1:L6)		
		<i>Finansiert slik:</i>			
8	910	Bruk av lånemidler			
9	660– 670	Inntekter fra salg av driftsmidler/fast eiend.			
10	700– 779	Refusjoner/Overføringer			
11	790	Kalk. inntekt ved komm. tj.ytingsavtale			
12	800– 879	Tilskudd til investeringer			
13	920– 929	Mottatte avdrag på utlån (ekstraord.)			
14		<i>Sum ekstern finansiering</i>	Sum (L8:L13)		
15	970	Overført fra driftsbudsjettet			
16	930– 959	Bruk av avsetninger			

		Budsjettskjema – Investeringsbudsjettet	Budsjett (år t)	Budsjett (år t-1)	Regnskap (år t-2)
17		<i>Sum finansiering</i>	Sum (L14:L16)		
18		<i>Udekket/udisponert = 0</i>	L7 – L17		

0 Endret ved [forskrifter 22 des 2009 nr. 1905](#) (i kraft 1 jan 2010), [13 des 2012 nr. 1412](#) (i kraft 1 jan 2013).

Vedlegg 2A

		Regnskapsskjema 1 – Driftsregnskapet	Regnskap (år t)	Regulert budsjett (år t)	Opprinn. budsjett (år t)	Regnskap (år t-1)
		<i>Inntekter</i>				
1	600–659	Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter				
2	660–679	Salg av driftsmidler/fast eiendom				
3	700–789	Refusjoner/overføringer				
4	790	Kalk. inntekt ved komm. tj.ytingsavtale				
5	800–829	Statlige tilskudd				
6	830–839	Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune				
7	840–859	Tilskudd fra fellesråd/menighetsråd				
8	860–879	Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler				
9		<i>Sum driftsinntekter</i>	Sum (L1:L8)			
		<i>Utgifter</i>				
10	010–099	Lønn og sosiale utgifter				
11	100–299	Kjøp av varer og tjenester				
12	300–389 + 429	Refusjoner/overføringer				
13	390	Kalk. utg. ved komm. tj.ytingsavtale				
14	400–479 ekskl. 429	Tilskudd og gaver				

		Regnskapsskjema 1 – Driftsregnskapet	Regnskap (år t)	Regulert budsjett (år t)	Opprinn. budsjett (år t)	Regnskap (år t-1)
15		<i>Sum driftsutgifter:</i>	Sum (L10:L14)			
16		<i>Brutto driftsresultat:</i>	(L9 – L15)			
17	900–909	Renteinntekter og utbytte				
18	920–929	Mottatte avdrag på utlån				
19	500–509	Renteutgifter og låneomkostn.				
20	510–519	Avdrag på lån				
21	520–529	Utlån, kjøp av aksje, andeler o.l.				
22		<i>Netto finansinntekter/-utgifter</i>	Sum (L17 + L18 – L19 – L20 – L21)			
23	590	Avskrivninger				
24	990	Motpost avskrivninger				
25		<i>Netto driftsresultat</i>	Sum (L16 + L22 – L23 + L24)			
		<i>Interne finansieringstransaksjoner:</i>				
26	930	Bruk av udisponert fra tidl. år (overskudd)				
27	940–949	Bruk av disposisjonsfond				
28	950–959	Bruk av bundne fond				
29		<i>Sum bruk av avsetninger</i>	Sum (L26:L28)			
30	530	Avsatt til dekning fra tidligere år (underskudd)				
31	540–549	Avsatt til disposisjonsfond				
32	550–559	Avsatt til bundne fond				
33	570	Overført til investeringsregnskapet				

		Regnskapsskjema 1 – Driftsregnskapet	Regnskap (år t)	Regulert budsjett (år t)	Opprinn. budsjett (år t)	Regnskap (år t-1)
34		<i>Sum avsetninger</i>	Sum (L30:L33)			
	580	REGNSKAPSMESSIG MINDREFORBRUK (OVERSKUDD)	L25 + L29 – L34			
	980	REGNSKAPSMESSIG MERFORBRUK (UNDERSKUDD)	L25 + L29 – L34			

0 Endret ved [forskrifter 22 des 2009 nr. 1905](#) (i kraft 1 jan 2010), [13 des 2012 nr. 1412](#) (i kraft 1 jan 2013).

Vedlegg 2B

		Regnskapsskjema – Investeringsregnskapet	Regnskap (år t)	Regulert budsjett (år t)	Opprinn. budsjett (år t)	Regnskap (år t-1)
1	010–389 + 429	Investeringer i anleggsmidler				
2	390	Kalk. utg. ved komm. tj.ytingsavtale				
3	500–509	Renteutgifter, låneomkostninger				
4	510–519	Avdrag på lån				
5	520–529	Utlån, kjøp av aksjer, andeler o.l.				
6	530–559	Avsetninger				
7		<i>Årets finansieringsbehov</i>	Sum (L1:L6)			
		<i>Finansiert slik:</i>				
8	910	Bruk av lånemidler				
9	660–670	Inntekter fra salg av driftsmidler/fast eiend.				
10	700–779	Refusjoner				
11	790	Kalk. inntekt ved komm. tj. ytingsavtale				
12	800–879	Tilskudd til investeringer				
13	920–929	Mottatte avdrag på utlån (ekstraord.)				

		Regnskapsskjema – Investeringsregnskapet	Regnskap (år t)	Regulert budsjett (år t)	Opprinn. budsjett (år t)	Regnskap (år t-1)
14		<i>Sum ekstern finansiering</i>	Sum (L8:L13)			
15	970	Overført fra driftsregnskapet				
16	930–959	Bruk av avsetninger				
17		<i>Sum finansiering</i>	Sum (L14:L16)			
18	580/980	<i>Udekket/udisponert</i>	L7 – L17			

0 Endret ved [forskrifter 22 des 2009 nr. 1905](#) (i kraft 1 jan 2010), [13 des 2012 nr. 1412](#) (i kraft 1 jan 2013).

Vedlegg 3

Balanseregnskapet skal vise status for rådets eiendeler, egenkapital og gjeld ved utgangen av regnskapsåret. Det skal stilles opp i henhold til oppstillingen nedenfor. Ved rapportering av årets balanseregnskap (regnskap (år t)) til Statistisk sentralbyrå skal kontoklasse 5 nyttes.

		BALANSE	Regnskap (år t)	Regnskap (år t-1)
		<i>EIENDELER:</i>		
A	Kap 5.2	<i>Anleggsmidler</i>		
	5.27–5.29	Faste eiendommer og anlegg		
	5.24–5.26	Utstyr, maskiner og transportmidler		
	5.22–5.23	Utlån		
	5.21	Aksjer og andeler		
B	Kap 5.1	<i>Omløpsmidler</i>		
	5.13–5.17	Kortsiktige fordringer		
	5.18	Aksjer og andeler		
	5.12	Sertifikater		
	5.11	Obligasjoner		

		BALANSE	Regnskap (år t)	Regnskap (år t-1)
	5.10	Kasse, bankinnskudd		
<i>C</i>		<i>SUM EIENDELER:</i>	<i>(A + B)</i>	
		<i>EGENKAPITAL OG GJELD:</i>		
<i>D</i>	<i>Kap 5.5</i>	<i>Egenkapital</i>		
	5.56–5.58	Disposisjonsfond		
	5.51–5.52	Bundne driftsfond		
	5.53–5.54	Ubundne investeringsfond		
	5.55	Bundne investeringsfond		
	5.580	Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (investering)		
	5.581	Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)		
	5.5950	Regnskapsmessig mindreforbruk		
	5.5900	Regnskapsmessig merforbruk		
	5.5960	Udisponert i investeringsregnskapet		
	5.5970	Udekket i investeringsregnskapet		
	5.5990	Kapitalkonto		
		<i>Gjeld</i>		
<i>E</i>	<i>Kap 5.4</i>	<i>Langsiktig gjeld</i>		
	5.41–5.42	Ihendehaverobligasjonslån		
	5.43–5.44	Sertifikatlån		
	5.45–5.49	Andre lån		
<i>F</i>	<i>Kap 5.3</i>	<i>Kortsiktig gjeld</i>		
	5.31	Kassekredittlånt		
	5.32–5.39	Annen kortsiktig gjeld		

		BALANSE	Regnskap (år t)	Regnskap (år t-1)
<i>G</i>		<i>SUM GJELD OG EGENKAPITAL:</i>	<i>(D + E + F)</i>	
	<i>Kap 5.9</i>	<i>Memoriakonti</i>		
	5.9100	Ubrukte lånemidler		
	5.9200– 5.9899	Andre memoriakonti		
	5.9999	Motkonto for memoriakontiene		